

VA/SH/pm

23.3.1983

Työeläkelaitoksille

VASTUUNJAOSSA HYVITETTÄVIEN ELÄKEMENOJEN MÄÄRÄÄMINEN 1.1.1982 ALKAEN

Hyvitettävien eläkkeiden määräämisestä ovat ohjeet sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa vastuunjakoperusteissa. Viimeksi vahvistetut vastuunjakoperusteet on lähetetty eläkelaitoksille Eläketurvakeskuksen yleiskirjeen n:o 45/81 liitteenä. Lisäksi Eläketurvakeskus on antanut vastuunjakoperusteiden soveltamisohjeita ja esimerkkejä hyvitettävien eläkkeiden määräämisestä yleiskirjeessään n:o 16/79. Eläketurvakeskus antaa oheisena uudet vastaavat soveltamisohjeet ja esimerkit.

Ohjeissa on huomioitu sairausvakuutuslakiin ja työeläkelakeihin 1.1.1982 voimaantulleiden muutosten vaikutus vastuunjakoon. Esimerkit on muutettu vastaamaan vuoden 1982 TEL-indeksiä. Edellä mainittujen lainmuutosten johdosta on lisätty esimerkit 16-19. Pohjoismaiden sosiaaliturvasopimuksen mukaisesti maksettujen eläkkeiden jakoa yhteisesti kustannettavaan osaan ja rahastoituun osaan on käsitelty esimerkeissä 20 ja 21.

Näitä ohjeita sovelletaan vuonna 1982 tai myöhemmin maksettuihin eläkkeisiin. Liitteessä 1 olevia normeerauskerioimia käytetään 1.1.1983 alkaen. Aikaisemmat normeerauskerioimet on annettu Eläketurvakeskuksen yleiskirjeen 16/79 liitteessä.

ELÄKETURVAKESKUS

Uuno K. K. *Syrmöve Heron*

LIITE

Soveltamisohjeet ja esimerkit hyvitettävien eläkemenojen määräämisestä

HYVITETTÄVIEN ELÄKKEIDEN MÄÄRÄÄMISESTÄ 1.1.1982 ALKAEN

1. Yleistä

Vastuunjakoperusteiden mukaan hyvitetävät eläkkeet jaetaan viiteen osaan E_v^a , E_v^b , E_v^y , E_v^d ja E_v^e . Näistä osiin E_v^a , E_v^b ja E_v^e kuuluu vain YEL:n ja LEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvia eläkkeitä, osaan E_v^y vain YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä ja osaan E_v^d sekä TEL:n ja LEL:n alaisiin työsuhteisiin että YEL:n ja MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä.

Osien E_v^a , E_v^b , E_v^d ja E_v^e selvittely tapahtuu vastuunjakoperusteiden osan I mukaisesti ja osan E_v^y selvittely vastuunjakoperusteiden osan II mukaisesti.

Seuraavassa selvitetään eräitä vastuunjakoperusteiden soveltamisen yhteydessä esiin tulleita tapauksia, jotka liittyvät eläkekulujen jakamiseen jonkin edellä mainitun hyvitetävien eläkkeiden osan ja eläkelaitoksen itsensä vastattavan osan kesken. Eläkelaitoksen itsensä vastattavan ja kaikkien toisten, määrättyjen laitosten vastattavien eläkkeen osien yhteismäärää kutsutaan rahastoiduksi osaksi. Eläkkeen loppuosa on laitosten kesken yhteisesti kustannettavaa osaa.

2. Maksetut eläkkeet

Kalenterivuodelta toimitettava vastuunjako koskee sellaisia eläkkeitä, joissa seuraavat kohdat ovat voimassa:

- eläkettä on maksettu ennen vuoden loppua,
- eläkkeestä on annettu päätös ennen vuoden loppua,
- eläke kohdistuu ko. vuoteen tai sitä aikaisempaan aikaan (tämä ei koske kerta- ja pääoma-arvosuorituksia) ja
- eläkejärjestely, johon eläke perustuu, on rekisteröity Eläketurvakeskuksessa.

Eläkelaitoksen tilinpäätöksessä varattuja eläke-eriä ei siis oteta huomioon ko. vuodelta toimitettavassa vastuunjaossa.

Vastuunjako koskee myös sairausvakuutusrahastolle maksettuja eläkkeitä.

3. Eläkkeen myöntänyt eläkelaitos

Eläkkeen myöntänyt eläkelaitos vastaa itsensä kustannettavan osan eläkemenoista sekä perii, ellei Eläketurvakeskuksen suostumuksella ole muuten sopinut, maksamansa toisen eläkelaitoksen kustannettavat eläkemenot asianomaiselta laitokselta Eläketurvakeskuksen välityksellä täyttämällä eläkelomakkeen liitteenä olevan kaavakkeen. Mainitulla liitteellä ilmoitettavat tapaukset ovat hyvitetäviä eläkkeiden osia E^d_v. Näihin ei kuitenkaan lueta TEL:n peruseläketurvan eikä LEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia, jotka selvitetään suuremman E^e_v avulla. Liitteellä olevat tapaukset ovat useimmiten sellaisia, joissa

- TEL-, LEL- tai YEL-eläkelaitoksen maksamaan eläkkeeseen sisältyy MYEL-eläkettä,
- laitos maksaa eläkettä, joka samanaikaisista työsuhteista tai yrittäjänäolojaksoista johtuen on kahden tai useamman laitoksen vastuulla,
- laitos maksaa eläkettä, johon sisältyy toisessa laitoksessa vakuutetun työnantaja- tai lisäeläkevakuutuksen eläkettä.

4. Eläkkeen jakaminen osiin ja näiden kustantaminen

Eläke joudutaan yleensä jakamaan osiin sen kustantamisen selvittämiseksi. Seuraavassa selvitetään, mihin osiin eläke jaetaan ja miten kukin osa kustannetaan.

Jos työkyvyttömyys- tai perhe-eläke myönnetään lain vähimmäisvaatimuksia auliimpien eläkkeen saamisen ehtojen mukaan, peritään eläkkeeseen sisältyvä MYEL-vapaakirjaan perustuva osa kohdan 4.2 mukaisesti Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta ja lisäeläkkeen vapaakirjaan perustuva osa kohdan 4.1 mukaisesti siltä eläkelaitokselta, jolle vapaakirja on muodostunut. Eläkkeen YEL-osa luetaan kohdan 4.3 mukaisesti hyvitetäviin eläkkeiden osaan E^y_v.

4.1. Rekisteröity lisäeläke (TEL 11 §, YEL 11 § 1 mom. ja MYEL 11 § 1 mom.) ja työnantajavakuutuksen eläke

YEL:n ja MYEL:n mukaisen rekisteröidyn lisäeläkkeen indeksi- yms. korotuksineen kustantaa se eläkelaitos, jossa lisäeläke on vakuutettu. Kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävän lisäeläkkeen määrä siis nousee vuodesta toiseen. YEL-lisäeläkkeen indeksikorotuksista on se osa yhteisesti kustannettava, johon ta-sausrahasto ei riitä.

TEL:n mukaisesta rekisteröidystä lisäeläkkeestä ja työnantajavakuutuksen eläkkeestä kustantaa se eläkelaitos, jossa eläke on vakuutettu, vakuutusmaksuja ja rahastoa vastaavan määrän (rahastoidun eläkkeen). Loppuosa eläkkeestä luetaan hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v. Kohdan 3 mukaisessa perinnässä eläkelaitos perii toiselta eläkelaitokselta rahastoidun eläkkeen, joka yleensä pysyy vuodesta toiseen muuttumattomana ja ilmoittaa loppuosan lisäeläkkeestä hyvitetävissä eläkkeissä.

4.2. MYEL-peruseläke

MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan eläkkeen indeksi- yms. korotuksineen kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Siis kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävän MYEL-eläkkeen määrä nousee vuodesta toiseen. Vaikka MYEL-eläkettä olisi vähennetty MYEL 12 § 4 momentin perusteella, peritään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta vähentämätön eläke. Vähennyksen määrä tilitetään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Nämä tilitykset eivät kulje vastuunjaon kautta.

4.3. YEL-peruseläke

YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan perusturvan mukaisen eläkkeen indeksi- yms. korotuksineen kustantavat YEL-toimintaa harjoittavat eläkelaitokset yhteisesti. Se kuuluu hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v. Vaikka eläkettä olisi vähennetty YEL 12 §:n 5 momentin perusteella, luetaan ryhmään E_v vähentämätön eläke. Vähennyksen määrä kirjataan vakuutusmaksuksi tai jos vakuutusmaksu kuuluu toiselle eläkelaitokselle, tilitetään vähennyksen määrä sille. Nämä tilitykset eivät kulje vastuunjaon kautta.

4.4. TEL-LEL-peruseläke

4.4.1. Vanhuuseläke

TEL:n ja LEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvat vanhuuseläkkeet luetaan kokonaan ryhmään E_v jos eläkkeensaaja on syntynyt ennen 1.7.1912. Jälkeen 30.6.1912 syntyneiden TEL- ja LEL-työntekijäin vanhuuseläkkeistä osa on rahastoitua eläkettä. Sen kustantaa eläkelaitos, jonka vakuuttamaan työsuhteeseen rahastoitu eläke liittyy. Tämän selvittely tapahtuu suureen E_v avulla.

4.4.2. Työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläke

TEL-LEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeessä (edunjättäjä kuollut jälkeen 31.12.1970) on yleensä rahastoitua osaa, jos eläke on myönnetty TEL 6 §:n 3 momentin tai LEL 7 §:n 1 momentin mukaisesti. TEL-LEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen rahastoidusta osasta vastaavat eläkelaitokset seuraavasti

TEL 6 §:n 3 momentin tai LEL 7 §:n 1 momentin mukaisesti myönnetyn työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen rahastoidusta osasta vastaa yksin se eläkelaitos, jossa vakuutetun työsuhteen perusteella eläkkeeseen on myönnetty "tulevan ajan" osuus. Jos eläkkeeseen myönnetään tulevan ajan osuus kahdesta tai useammasta TEL-työsuhteesta, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa rinnakkaisiin työsuhteisiin perustuvien eläkkeiden suhteessa niiden eläkelaitosten kustannettavaksi, joissa rinnakkaiset työsuhteet on vakuutettu.

Jos kuitenkin TEL 6 §:n 3 momentin mukaisesti myönnetyn työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen perusteena oleva eläketapahtuma on sattunut vuonna 1980 tai myöhemmin ja eläkkeensaajan (edunjättäjän) 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, niin eläkkeen rahastoidusta osasta vastaa se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä (edunjättäjä) on viimeksi kuulunut ennen eläketapahtuman sattumista sanotun iän täyttämivuonna tai sen jälkeen päättäneen, vähintään neljä kuukautta yhdenjaksoisesti kestäneen työsuhteen perusteella. Jos tällaisia työsuhteita on kaksi tai useampia, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa eläkelaitosten kesken.

TEL-LEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeestä aiheutuvassa kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävä määrä pysyy yleensä samana vuodesta toiseen. Muutoksen perittävään määrään aiheuttaa yleensä vain yhteensovitus sekä edunsaajien lukumäärän muuttuminen perhe-eläkkeessä.

Jos eläkkeeseen myönnetään tulevan ajan osuus sekä LEL:n että TEL:n mukaan, kustantaa LEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan Työeläkekassa ja TEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan se TEL-eläkelaitos, jonka vastuulle se edellä selostetun perusteella kuuluu.

Jos työkyvyttömyyseläke on päättynyt ja myöhemmin myönnetään työkyvyttömyyseläke uudestaan entisin perustein (sama sairaus), on rahastoitu osa sama kuin alkuperäisen eläkkeen rahastoitu osa.

Jos osatyökyvyttömyyseläke muutetaan myöhemmin täydeksi eläkkeeksi tai täysi työkyvyttömyyseläke osaeläkkeeksi, muutetaan eläkkeen rahastoitua osaa samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu eläke muuttuisi mainitun syyn johdosta.

Perhe-eläkkeiden rahastoitua osaa muutetaan siinä suhteessa kuin eläkkeen kokonaismäärä muuttuu eläkkeensaajien lukumäärän muuttuessa.

TEL-LEL-työttömyyseläkkeet kuuluvat kaikki hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v^D.

Eläkkeensaajalle annetusta TEL 4 § 6 momentissa tarkoitettusta lääkintä-, koulutus- ja työhuoltokustannuksesta ei lueta mitään hyvitetäviin eläkkeisiin. Kuntoutus jää siis sen eläkelaitoksen yksinään kustannettavaksi, joka on kuntouttamiseen ryhtynyt.

5. Rahastoitu osa ja yhteensovitus

Jos yhteensovitus on pienentänyt peruseläkettä, pienennetään eläkkeen MYEL-osaa, YEL-osaa ja TEL-LEL-osaa samassa suhteessa. (YEL ja MYEL-eläkkeet katso kohdat 4.1, 4.2 ja 4.3).

5.1. TEL-LEL-peruseläketurva

5.1.1. Vanhuuseläke

TEL-perusturvan ja LEL:n mukaisen vanhuuseläkkeen rahastoitujen osien suuruus on perusteiden mukaan laskettujen rahastoitujen osien yhteismäärä. Jos yhteensovitus eläkkeen alkaessa tai myöhemmin pienentää eläkkeen alle rahastoidun määrän, on eläke kokonaan rahastoitua osaa kunnes se saavuttaa perusteiden mukaan lasketun rahastoidun eläkkeen.

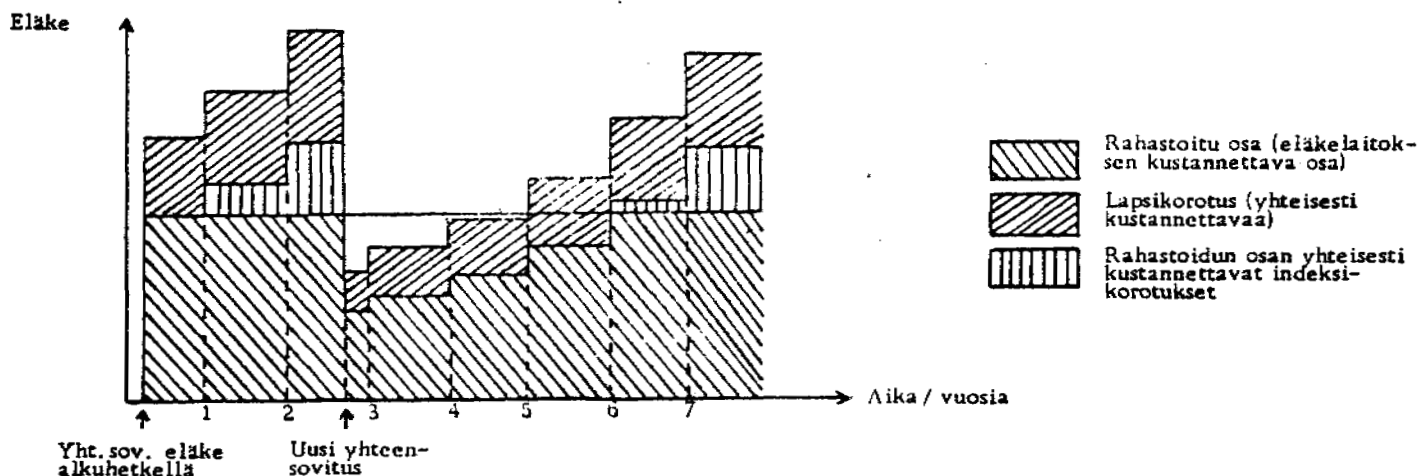
TEL-perusturvan ja LEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden selvittelyä varten ilmoitetaan tilivuoden aikana maksettujen vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien yhteismäärä. Päättäneiden työsuhteiden osalta rahastoitu osa näkyy työsuhderekisteriotteella. Todettakoon, että rekisteriin ilmoitetut eläkkeet vastaavat eläkeikää 65 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa muusta iästä, muunnetaan eläke ja sen rahastoitu osa vastaamaan ikää eläkkeelle siirtymishetkellä. Rahastoidun osan muuntokertoimet on esitetty liitteessä 1.

5.1.2. Työkyvyttömyys- ja perhe-eläke

Perusturvaa vastaavien TEL 6 §:n 3 momenttia tai LEL 7 §:n 1 momenttia soveltaen laskettujen työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden rahastoidut osat määräytyvät eläkkeen alkaessa yhteensovitettujen eläkkeiden perusteella. Jos tällaiseen eläkkeeseen suoritetaan uusi yhteensovitus eikä perhe-eläkkeen edunsaajien lukumäärä muutu, eläkkeessä on rahastoitua osaa eläkkeen alkaessa olleeseen rahastoituu osaan saakka, enintään kuitenkin maksettavan eläkkeen määrään asti.

Lapsikorotus on aina indeksikorotuksineen yhteisesti kustannettavaa osaa. Eläkkeeseen sisältyväksi lapsikorotukseksi katsotaan määrä, jolla maksettava eläke ylittää sellaisen eläkkeen, jota laskettaessa ei ole sovellettu TEL 7 c §:ä.

Seuraavasta piirroksesta ilmenee lapsikorotetun työkyvyttömyyseläkkeen kustantaminen, jossa uusi yhteensovitus on pienentänyt eläkkeen alkuhetken määrää pienemmäksi.

5.1.3. Rekisteröity lisäeläke ja työnantajavakuutuksen eläke

Rekisteröidyn lisäeläkkeen rahastoitu osa on pienempi seuraavista määristä: laskuperusteissa määritelty eläkelaitoksen vastuulla oleva eläke, kun peruseläkkeen lapsikorotusta ja yhteensovitusta ei oteta huomioon tai maksettu eläke muunnettuna indeksillä lisäeläkkeen alkamisvuotta vastaavaksi.

Todettakoon, että työsuhteen päätyttyä ilmoitetaan kertyneen eläkkeen markkamäärä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin eläkeikää 65 vuotta vastaavana. Jos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 65 vuodesta poikkeavan eläkeiän mukaan, muunnetaan rekisteröidyn TEL-lisäeläkkeen määrä vapaakirjan ehtojen perusteiden mukaan vastaamaan kyseessä olevan eläkkeensaajan eläkeikää ja ikää eläkkeen alkamisajankohtana. Lisäeläkkeen määrää ja sen rahastoitua osaa eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavina voidaan tiedustella lisäeläkkeen vakuuttaneesta eläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta.

Työnantajan eläkevakuutukseen perustuvan eläkkeen rahastoitu osa on laskuperusteiden mukaan määrättävän rahastoidun osan suuruinen. Rahastoitu osa ei muutu eläkkeen alkamisen jälkeen.

6. Suure E_v^e

Vastuunjakoperusteissa määritellyn suureen E_v^e avulla selvitetään TEL-peruseläketurvan ja LEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien kustantaminen. Suure E_v^e vastaa eläkelaitosten maksamien muiden eläkelaitosten vastuulla olevien rahastoitujen osien ja muiden eläkelaitosten maksamien tämän eläkelaitoksen vastuulla olevien edellä mainittujen vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien erotusta. Suureen E_v^e mukainen määrä liitetään eläkelaitoksen hyvitykseen ja se voi myös olla negatiivinen.

Suureen E_v^e laskee eläkelaitoksen vastuulaskentaa suorittava matemaatikko. Tällöin

- jos eläke maksetaan kertasuorituksena, sisällytetään maksettavan kertasuorituksen rahastoitu osa termiin E_{v-1}^{RV} ja mikäli eläke ei sisälly vuonna $v-1$ alkaneiden TEL:n peruseläketurvan tai LEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoon tai eläkevastuuseen \bar{V}_{v-1}^A , on se sisällytettävä termiin $\bar{V}_{v-1}(e)$
- jos eläkeikää on alennettu samana vuonna v , jona eläke alkaa, on termi $\bar{V}_{v-1}(e)$ tarkistettava vastaamaan alennettua eläkeikää

6. TAULUKKO ELÄKKEEN KUSTANTAMISESTA

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti kustannettavasta osasta
VANHOUS- ELÄKE	TEL-perusturva LEL	Laskuperusteiden mukainen rahastoitu eläke (E ^a)	- Ennen 1.7.1912 syntyneiden eläkkeet kokonaan - 54-ikävuoden jälkeen ansaittu eläkkeen osa sekä indeksijms. korotukset	E ^a	TEL-vähimmäiseläketurvaa ja LEL-eläketurvaa vastaavien vakuutusmaksujensa tasausosien ja tasausrahaston yhteismäärän suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
TYÖKYVYTTÖMYYS- ELÄKE	TEL-perusturva LEL	TEL 6 §:n 3 momentin ja LEL 7 §:n 1 momentin mukaan myönnetty työkyvyttömyyseläkkeet - viimeisen palkanmaksun indeksin mukaiseen yhteensovitettun eläkkeen määrään asti, jos eläke alkanut ennen 1966 ja - vuonna 1966 tai sen jälkeen alkaneen eläkkeen yhteensovitettu alkumäärä ilman lapsikorotusta lukuunottamatta niitä TEL 6 §:n 3 momentin mukaisia eläkkeitä, jotka ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia; jos eläkettä maksetaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 tai myöhemmältä ajalta eläkkeen alkumäärä muunnetaan TEL 9 §:ää soveltaen eläketapahtuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun.	- Pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke kokonaan - Eläkkeen lapsikorotusosa - Indeksi- ja muut korotukset - TEL 6 §:n 3 momentin mukaan vuonna 1980 tai myöhemmin eläkkeensaajan 63 iän täyttämivuoden jälkeen myönnetty eläke kokonaan, jos eläkkeensaaja ei ole sanotun iän täyttämivuonna tai myöhemmin ollut vähintään neljää kuukautta kestävässä työsuhteessa	E ^b	Vähimmäiseläketurvan vakuutusmaksujen ja muun kuin vähimmäisturvan vakuutusmaksujen tasausosien ja rahastojen korkotuoton perusteella.
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
TYÖTTÖ- MYYS-ELÄKE	TEL-perusturva LEL	-	Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
PERHE- ELÄKE	TEL-perusturva LEL	Perhe-eläkkeessä, jota on maksettu ajalta ennen edunjäntäjän eläkeiän täyttämistä ja joka perustuu vuonna 1971 tai myöhemmin kuolleen edunjäntäjän TEL 6 §:n 3 momentin tai LEL 7 §:n 1 momentin mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, rahastoitu osa on eläkkeen yhteensovitettu alkumäärä. Jos perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona, käytetään alkamisajankohtana työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen alkamisajankohtaa. Jos perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona ja perhe-eläkettä suoritetaan 1982 tai myöhemmältä ajalta, rahastoitu osa on perhe-eläkkeen yhteensovitettu alkumäärä muunnettuna TEL 9 §:ää soveltaen työkyvyttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun tai työttömyyseläkkeen alkamisajankohtaan. Perhe-eläkkeessä, joka on myönnetty TEL 6 §:n 3 momentin perusteella ja eläkkeen perusteena oleva eläketapahtuma on sattunut vuonna 1980 tai myöhemmin edunjäntäjän 63 iän täyttämivuoden jälkeen eikä edunjäntäjä ole sanotun iän täyttämivuonna tai myöhemmin ollut vähintään neljää kuukautta kestävässä työsuhteessa, rahastoitu osa on nolla mk.	- Perhe-eläke, jota maksetaan ennen 1.1.1971 kuolleen edunjäntäjän jälkeen - Perhe-eläke, jota maksetaan edunjäntäjän täytettyä eläkeiän jälkeen - Pelkästään edunjäntäjän vapaakirjoihin perustuva eläke - Perhe-eläke, joka on myönnetty TEL 6 §:n 3 momentin perusteella ja jonka eläkkeen perusteena oleva eläketapahtuma on sattunut vuonna 1980 tai myöhemmin edunjäntäjän 63 iän täyttämivuoden jälkeen eikä edunjäntäjä ole sanotun iän täyttämivuonna tai myöhemmin ollut vähintään neljää kuukautta kestävässä jatkuvassa työsuhteessa - Indeksi- ja muut korotukset perhe-eläkkeestä, joka määräytyy edunjäntäjän TEL 6 §:n 3 momentin ja LEL 7 §:n 1 momentin mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitoksen vastaavat yhteisesti kustannettavasta osasta
PERHE- ELÄKE	YEL-perus- turva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
LISÄTURVA	TEL:n mukaisesti rekisteröity työntekijä- ja lisäeläke	Vakuutusmaksuja tai lasketavaa eläkevastuuta vastaava eläkkeen määrä	Indeksi- ja muut korotukset sekä työttömyyseläkkeet	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
VANHUUS-, TYÖKYVYTTÖ- MYYS-, PERHE- ELÄKE	YEL 11 § 1 momentin mukainen lisäeläke	Kaikki, jos tasausrahasto positiivinen	Indeksikorotuksista se osa, johon tasausrahasto ei riitä	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL 11 §:n 1 momentin mukainen lisäeläke	Kaikki	-	-	-

VA/SH/UH

TEL-PERUSTURVAN JA LEL:N MUKAISEN VANHUUSELÄKKEEN RAHASTOIDUN OSAN
NORMEERAUS 1.1.1983 ALKAEN

Työsuhderekisteriotteesta näkyy päättäneistä työsuh-
teista kertyneen vanhuuseläkkeen määrä ja sen rahas-
toitu osa. Markkamäärät vastaavat eläkeikää 65
vuotta. Seuraavassa esitetään miten eläkkeen rahas-
toitu osa muunnetaan, jos henkilön eläkkeelle siir-
tymisikä poikkeaa 65 vuodesta.

Jos henkilö siirtyy vanhuuseläkkeelle muusta kuin 65
vuoden iästä lukien, normeerataan rekisteriotteesta
näkyvät rahastoidut osat eläkkeellemenoikää vastaa-
viksi jakamalla ne seuraavilla kertoimilla

$$(1) \frac{\bar{N}_z}{\bar{N}_{65}}, \text{ missä}$$

z on eläkkeensaajan ikä eläkkeellesiirtymishetkellä
laskettuna kuukauden tarkkuudella. Laskettaessa kaa-
van (1) mukaisia kertoimia, käytetään naisille eri-
koisvakion (b2) arvona (b2) = -9 ja miehille (b2) =
-2 ja korkokantana $i = 5$ prosenttia. Kaavan (1) mu-
kaiset kertoimet miehille ja naisille on esitetty
seuraavassa

$$\bar{N}_z / \bar{N}_{65} \quad i = 5 \%$$

$$\bar{N}_z / \bar{N}_{65} \quad i = 5 \%$$

ikä	miehet (b2)=-2	naiset (b2)=-9
50	3.4483	2.9241
51	3.2124	2.7430
52	2.9890	2.5711
53	2.7774	2.4078
54	2.5772	2.2528
55	2.3878	2.1057
56	2.2089	1.9661
57	2.0399	1.8338
58	1.8804	1.7084
59	1.7301	1.5895
60	1.5885	1.4770
61	1.4554	1.3705
62	1.3302	1.2698
63	1.2128	1.1747
64	1.1029	1.0848

ikä	miehet (b2)=-2	naiset (b2)=-9
65	1.0000	1.0000
66	0.9040	0.9201
67	0.8145	0.8448
68	0.7313	0.7740
69	0.6541	0.7074
70	0.5827	0.6450
71	0.5168	0.5865
72	0.4563	0.5318
73	0.4008	0.4807
74	0.3502	0.4331
75	0.3041	0.3889
76	0.2625	0.3478
77	0.2250	0.3099
78	0.1915	0.2749
79	0.1616	0.2427

Edellisestä taulukosta lasketaan kuukauden tarkkuudella määrättyä ikää vastaava kerroin suoraviivaista väliarvolaskumenettelyä käyttäen. Seuraavassa on laskettu kertoimet valmiiksi ikävälille 60 - 68 vuotta.

ikä	miehet	naiset	ikä	miehet	naiset
60 v 1 kk	1.5774	1.4682	6	1.1579	1.1297
2	1.5663	1.4593	7	1.1487	1.1223
3	1.5552	1.4504	8	1.1395	1.1148
4	1.5441	1.4415	9	1.1304	1.1073
5	1.5330	1.4327	10	1.1212	1.0998
6	1.5219	1.4238	11	1.1120	1.0923
7	1.5108	1.4149	64 v	1.1029	1.0848
8	1.4997	1.4060	64 v 1 kk	1.0943	1.0777
9	1.4886	1.3972	2	1.0857	1.0707
10	1.4775	1.3883	3	1.0772	1.0636
11	1.4665	1.3794	4	1.0686	1.0565
61 v	1.4554	1.3705	5	1.0600	1.0495
61 v 1 kk	1.4449	1.3622	6	1.0514	1.0424
2	1.4345	1.3538	7	1.0429	1.0353
3	1.4241	1.3454	8	1.0343	1.0283
4	1.4136	1.3370	9	1.0257	1.0212
5	1.4032	1.3286	10	1.0171	1.0141
6	1.3928	1.3202	11	1.0086	1.0071
7	1.3824	1.3118	65 v	1.0000	1.0000
8	1.3719	1.3034	65 v 1 kk	0.9920	0.9933
9	1.3615	1.2950	2	0.9840	0.9867
10	1.3511	1.2866	3	0.9760	0.9800
11	1.3407	1.2782	4	0.9680	0.9734
62 v	1.3302	1.2698	5	0.9600	0.9667
62 v 1 kk	1.3205	1.2619	6	0.9520	0.9600
2	1.3107	1.2540	7	0.9440	0.9534
3	1.3009	1.2461	8	0.9360	0.9467
4	1.2911	1.2381	9	0.9280	0.9400
5	1.2813	1.2302	10	0.9200	0.9334
6	1.2715	1.2223	11	0.9120	0.9267
7	1.2618	1.2143	66 v	0.9040	0.9201
8	1.2520	1.2064	66 v 1 kk	0.8965	0.9138
9	1.2422	1.1985	2	0.8890	0.9075
10	1.2324	1.1905	3	0.8816	0.9012
11	1.2226	1.1826	4	0.8741	0.8950
63 v	1.2128	1.1747	5	0.8667	0.8887
63 v 1 kk	1.2037	1.1672	6	0.8592	0.8824
2	1.1945	1.1597	7	0.8518	0.8761
3	1.1854	1.1522	8	0.8443	0.8699
4	1.1762	1.1447	9	0.8368	0.8636
5	1.1670	1.1372	10	0.8294	0.8573

ikä	miehet	naiset
11	0.8219	0.8510
67 v	0.8145	0.8448
67 v 1 kk	0.8075	0.8389
2	0.8006	0.8330
3	0.7937	0.8271
4	0.7867	0.8212
5	0.7798	0.8153
6	0.7729	0.8094
7	0.7659	0.8035
8	0.7590	0.7976
9	0.7521	0.7917
10	0.7451	0.7858
11	0.7382	0.7799

ikä	miehet	naiset
68 v	0.7313	0.7740
68 v 1 kk	0.7248	0.7684
2	0.7184	0.7629
3	0.7120	0.7573
4	0.7055	0.7518
5	0.6991	0.7462
6	0.6927	0.7407
7	0.6863	0.7351
8	0.6798	0.7296
9	0.6734	0.7240
10	0.6670	0.7185
11	0.6605	0.7130
69 v	0.6541	0.7074

ESIMERKKEJÄ

Esimerkki 1. Vanh TEL, LEL

Eläkesäätiö myönsi 17.12.1981 työntekijälle, joka on syntynyt 23.12.1916 vanhuuseläkkeen 1.1.1982 lähtien. Eläkkeen alkaessa sen määrä oli 650,00 mk/kk, johon sisältyi TEL:n mukaista eläkettä 500,00 mk/kk ja LEL-ansioihin perustuvaa eläkettä 150,00 mk/kk. Rekisteriotteen mukaan eläkkeessä on rahastoitua osaa TEL:stä 30,00 mk/kk ja LEL:stä 10,00 mk/kk. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osuudet sekä vuodelta 1982 suoritettavan tasauksen hyvitetäviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä?

Eläkkeessä on rahastoitua osaa yhteensä 40,00 mk/kk. Vuonna 1982 on maksettu eläkkeen rahastoitua osaa $12 \times 40,00 \text{ mk} = 480,00 \text{ mk}$. Tämän selvittely tapahtuu suureen E^e avulla.

Vuoden 1982 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on

$$6 \times (650,00 - 40,00) \text{ mk} + 6 \times \left(\frac{866}{836} \times 650,00 - 40,00 \right) \text{ mk}$$

$$\square 7\,459,98 \text{ mk}$$

Mikäli eläke olisi sisältänyt MYEL-eläkettä tai YEL:n perusturvan mukaista eläkettä, perittäisiin MYEL-eläke Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta ja YEL-eläke ilmoitettaisiin YEL-laitosten kesken yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin.

Esimerkki 2. Vanh TEL, LEL, MYEL

Eläkesäätiö myönsi 5.3.1982 miespuoliselle työntekijälle, joka on syntynyt 15.2.1917, vanhuuseläkkeen 1.5.1982 alkaen. Eläkkeen alkaessa sen määrä oli 800,00 mk/kk, johon sisältyi TEL:n vähimmäisturvan mukaista eläkettä 490,00 mk/kk, LEL-ansioihin perustuvaa eläkettä 210,00 mk/kk ja MYEL-eläkettä 100,00 mk/kk (vastaa vuoden 1982 alun indeksitasoa). Rekisteriotteen mukaan eläkkeessä on rahastoitua osaa TEL:stä 50,00 mk/kk ja LEL:stä 10,00 mk/kk. Eläkkeeseen sisältyy lapsikorotusta yhden alle 18 vuotiaan lapsen perusteella eikä yhteensovitus ole vaikuttanut eläkkeeseen. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osuudet sekä tasauksen hyvitetäviin eläkkeisiin E^a ilmoitettavat määrät vuonna 1982?

Vuonna 1982 on

maksettava eläke	800,00 mk/kk	
rahastoituu osa, TEL-LEL-osa muunnettu vastaamaan eläkeikää 65 v 2 kk (kerroin 0,9830 katso ETK:n yleisk. 16/79 liite 1)	61,04	"
MYEL-eläke	100,00	"
yhteisesti kustannettava osa	638,96	mk/kk

Vuoden 1982 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on
 $2 \times 638,96 \text{ mk} + 6 \times \left(\frac{866}{836} \times 700,00 - 61,03 \right) \text{ mk} =$
 5 262,46 mk

Eläkkeeseen sisältyvä rahastoituu osa on
 $8 \times 61,04 \text{ mk} = 488,32 \text{ mk}$. Tämä selvitetään osan E^e avulla.

MELA:sta peritään MYEL-eläke korotuksineen eli
 $2 \times 100,00 \text{ mk} + 6 \times \frac{866}{836} \times 100,00 \text{ mk} = 821,54 \text{ mk}$.

Huomautus Tämän yleiskirjeen liitteenä 1 olevia normeeraus-
kertoimia käytetään 1.1.1983 alkaen.

Esimerkki 3. Vanh TEL, LEL

Eläkesäätiö myöntää 7.8.1922 syntyneelle naispuoliselle työntekijälle vanhuuseläkkeen 1.9.1982 alkaen (työntekijällä on alennettu eläkeikä 60 v). Eläkkeen alkaessa sen määrä on 649,36 mk/kk, johon sisältyy TEL:n mukaista eläkettä 549,75 mk/kk ja LEL-ansioihin perustuvaa eläkettä 99,61 mk/kk. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osat sekä vuodelta 1982 suoritettavan tasauksen hyvitetäviin eläkkeisiin E^a-ilmoitettava määrä (katso rekisteriote liite 3)? Työntekijällä ei ole alle 18 vuotiaita lapsia eikä yhteensovitus ole vaikuttanut eläkkeen suuruuteen.

maksettava eläke	649,36 mk/kk
rahastoitu osa, TEL-osa muunnettu vastamaan eläkeikää 60 v (kerroin 1.5032)	
vertaa liitteet 1 ja 3)	66,52 "
rahastoitu osa, LEL-osa muunnettu vastamaan eläkeikää 60 v (kerroin 1.5032)	
(vertaa liite 3 ja ETK:n yleiskirje 16/79 liite 1, katso myös esimerkin 2 huomautus)	<u>13,30</u> "
yhteisesti kustannettava osa, TEL-, LEL-osa	569,54 mk/kk

Vuodelta 1982 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on

4 x 569,54 mk = 2 278,16 mk.

Eläkkeen rahastoitu osa 4 x 79,82 mk = 319,28 mk selvitetään suureen E^e avulla.

Esimerkki 4. Tk TEL, YEL, MYEL

Vakuutusyhtiö myöntää 1920 syntyneelle yrittäjälle 1.9.1982 annetulla päätöksellä ensisijaisuusajan päätyttyä työkyvyttömyyseläkkeen 1.10.1982 alkaen. Yrittäjä on tullut työkyvyttömäksi

13.1.1982. Eläkkeen suuruus sen alkaessa on 1 133,00 mk/kk, johon sisältyy yhdestä alle 18 vuotiaasta lapsesta saatu lapsikorotus 183,00 mk/kk. TEL 6 § 3 momentin perusturvan mukainen lapsikorottamaton eläke on 700,00 mk/kk ja sitä vastaava lapsikorotus on 133,00 mk/kk. Rinnakkaiseen yrittäjätoimintaan perustuva lapsikorottamaton YEL-peruseläke on 200,00 mk/kk ja sitä vastaava lapsikorotus 40,00 mk/kk. Lisäksi edellä mainitussa kokonaiseläkkeessä on otettu huomioon työntekijän aikaisemmin ansaitsema MYEL-vapaa-kirja 50,00 mk/kk ja siihen liittyvä lapsikorotus 10,00 mk/kk. TEL- ja YEL-eläkkeitä määrättäessä on luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi eläketapahtumahetken ja eläkeiän täyttämisen välinen ns. tuleva aika. Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeeseen. Miten jaetaan tästä työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuneet kustannukset eri eläkelaitosten kesken vuodelta 1982?

YEL-eläke kuuluu korotuksineen hyvitetäviin eläkkeisiin E^y ja on YEL-eläkelaitosten yhteisesti kustannettavaa.

MYEL-eläke korotuksineen peritään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta.

TEL-eläkkeen alkumäärä ilman lapsikorotusta on rahastoitua osaa ja eläkelaitoksen omalla vastuulla. Alkumäärä saadaan muuttamalla eläkkeen määrää TEL-indeksillä eläketapahtuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun. Lapsikorotus ja myöhemmin tulevat indeksikorotukset hyvitetään tasauksesta ja ne kuuluvat eläkkeisiin E^b, jonka kustantaminen on TEL-eläkelaitosten ja Työeläkekassan yhteisellä vastuulla.

Vuonna 1982 on

maksettava eläke 1.10. - 31.12. ..	1 133,00 mk/kk
rahastoituu osa $\frac{836}{866} \times 700$ mk/kk =	675,75 "
MYEL-eläke 50,00 mk/kk +	
10,00 mk/kk =	60,00 "
yhteisesti kustannettava osa	397,25 mk/kk

josta

YEL-osa (E ^y -osa)	200,00 mk/kk +	
40,00 mk/kk =	240,00 mk/kk
TEL-osa (E ^b -osa)	157,25 mk/kk

Vuodelta 1982 eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on
 3 x 157,25 mk = 471,75 mk ja eläkelaitoksen omalla
 vastuulla on TEL-rahastoitu määrä eli 3 x 675,75 mk
 = 2 027,25 mk.

Eläkkeisiin E^y ilmoitetaan yrittäjäeläke korotuksi-
 neen eli 3 x 240,00 mk = 720,00 mk.

Maatalousyrittäjäeläke peritään korotuksineen Maata-
 lousyrittäjien eläkelaitokselta 3 x 60,00 mk
 = 180,00 mk.

Esimerkki 5. Tk (yhteensovitus) TEL

TEL:n perusturvan mukainen työkyvyttömyyseläke, joka
 alkoi 1.7.1980 ja jonka suuruus eläkkeen alkaessa oli
 1 450,00 mk/kk, oli 1.8.1981 tehdyn yhteensovituksen
 jälkeen 1 100,00 mk/kk. Uuden 1.9.1982 suoritetun yh-
 teensovituksen jälkeen työkyvyttömyyseläke on 1 500,00
 mk/kk. Eläkettä laskettaessa on huomioitu myös tule-
 va eläkeikään asti laskettu palvelusaika. Eläkkeen-
 saajalla ei ole alle 18 vuotiaita lapsia. Miten suu-
 ria ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustan-
 nettavat osuudet?

Vuosi 1980

Eläkkeen alkumäärä eli rahastoitu osa ..	1 450,00 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa ...	0,00 mk/kk

Vuosi 1981

Maksettava eläke 1.1. - 30.6. $\frac{745}{697} \times$	
1 450,00 mk/kk =	1 549,86 mk/kk
Rahastoitu osa 1.1. - 30.6.	<u>1 450,00 "</u>
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa, 1.1. - 30.6.	99,86 mk/kk

Maksettava eläke 1.7. - 31.7. $\frac{780}{745} \times$	
1 549,86 mk/kk =	1 622,07 mk/kk
Rahastoitu osa 1.7. - 31.7.	1 450,00 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa E ^b -osa, 1.7.- 31.7.	172,67 mk/kk

Yhteensovitus (1.8.1981) muuttaa eläkkeen sen aikai-
sempaa rahastoitua osaa pienemmäksi

Maksettava eläke = rahastoitu osa	
1.8. - 31.12.	1 100,00 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa, 1.8. - 31.12.	0,00 mk/kk

Vuosi 1982

Maksettava eläke 1.1. - 30.6.	
$\frac{836}{780} \times 1 100,00$ mk/kk =	1 178,97 mk/kk
Rahastoitu osa 1.1. - 30.6.	<u>1 178,97 "</u>
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa, 1.1. - 30.6.	0,00 mk/kk

Maksettava eläke 1.7. - 31.8.	
$\frac{866}{836} \times 1 178,97$ mk/kk ■	1 221,28 mk/kk
Rahastoitu osa 1.7. - 31.8.	1 221,28 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa, 1.7. - 31.8.	0,00 mk/kk

Yhteensovitus (1.9.1982) palauttaa rahastoidun osan eläkkeen alkaessa olleen rahastoidun osan suuruiseksi

Maksettava eläke 1.9. - 31.7.	1 500,00 mk/kk
Rahastoitu osa 1.9. - 31.12.	<u>1 450,00 "</u>
Yhteisesti kustannettava osa, E ^b -osa, 1.9. - 31.12.	50,00 mk/kk

Esimerkki 6. Tk (yhteensovitus ja lapsikorotus) TEL, LEL

Työntekijälle (synt. 3.5.1927) myönnettiin työkyvyttömyyseläke TEL:n ja LEL:n perusteella 1.8.1981 alkaen. Eläkkeeseen oikeuttavaksi huomioitiin myös tuleva eläkeikään asti laskettu palvelusaika sekä TEL:stä että LEL:stä. Työntekijällä on yksi alaikäinen lapsi (synt. 7.10.1966). Työntekijälle myönnettiin saman eläketapahtuman johdosta tapaturmavakuutuksen päivärahaa 13.10.1981 saakka, josta alkaen hänelle myönnettiin elinkorkoa 350,00 mk/kk. Eläkkeen alkaessa kuukausieläkkeen määrä oli 1 300,00 mk/kk, johon yhteensovitus ei ollut aiheuttanut vähennystä. Tästä oli TEL-osaa 1 000,00 mk/kk ja LEL-osaa 300,00 mk/kk. Eläke pieneni 1.11.1981 alkaen yhteensovituksen johdosta 1 134,70 markkaan kuukaudessa. Eläkkeen perusteena oleva palkka vuonna 1981 oli 2 500,00 mk/kk. Kansaneläkkeen perusosa 30.11.1980 oli 215,00 mk/kk.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettavat määrät vuosina 1981 ja 1982?

Eläkkeensaaja on syntynyt 1927, ja eläketapahtuma on sattunut 1.7.1975 jälkeen, joten eläkkeeseen sisältyvä lapsikorotus on 12 %.

Aikavälillä 1.8.1981 - 31.10.1981 oli

Eläkkeen määrä	1 300,00 mk/kk
rahastoitu eläke on	
1 300,00 mk/kk/1.12 =	1 160,71 mk/kk
josta TEL-osa on	
1 000,00 mk/kk/1.12 =	892,86 mk/kk
ja LEL-osa on	
300,00 mk/kk/1.12 =	267,85 mk/kk
Hyvitettäviin eläkkeisiin E ^b ilmoitet-	
tava määrä (1 300,00 - 1 160,71) mk/kk =	139,29 mk/kk

Eläke pieneni yhteensovituksen johdosta 1.11.1981
aikaen 1 134,70 markkaan kuukaudessa eli:

Yhteensovitusraja oli

0.60 x 2 500,00 mk/kk	1 500,00 mk/kk
- [min 215,00 mk/kk ja 0.06 x	
(2 500,00 - 2 244,96) mk/kk]	= 15,30 mk/kk
- tapaturmaeläke	<u>350,00 mk/kk</u>
	1 134,70 mk/kk

Yhteensovitettu eläke oli

1 134,70 mk/kk, josta

TEL-osa $\frac{1\ 000,00}{1\ 300,00} \times 1\ 134,70\ \text{mk/kk} = 872,85\ \text{mk/kk}$

LEL-osa $\frac{300,00}{1\ 300,00} \times 1\ 134,70\ \text{mk/kk} = 261,85\ \text{mk/kk}$

Koska yhteensovitettu eläke lapsikorotuksineen ja
ilman lapsia oli sama,

aikavälillä 1.11.1977 - 31.12.1977 oli

eläkkeen määrä
 1 134,70 mk/kk |

Tämä on kokonaisuudessaan rahastoitua

osaa, josta on TEL-osaa
 872,85 mk/kk |

ja LEL-osaa
 261,85 mk/kk |

Vuoden 1981 vastuunjakoon ilmoitettavat määrät olivat

Maksettu eläke (3 x 1 300,00 + 2 x 1 134,70) =	6 169,40 mk
josta TEL-eläkelaitoksen vastuulla oleva määrä oli (3 x 892,86 + 2 x 872,85) mk =	4 424,28 mk
ja Työeläkekassan vastuulla oli (3 x 267,85 + 2 x 261,85) mk =	1 327,25 mk
Hyvitettäviin eläkkeisiin E ^b ilmoitettava määrä oli (6 169,40 - 4 424,28 - 1 327,25) mk =	417,87 mk

Eläkkeen rahastoitu määrä nousee indeksillä kunnes se saavuttaa alkuperäisen määränsä 1 160,71 mk/kk.

Vuonna 1982 on

Eläkkeen määrä 1.1. - 30.6.

$$\frac{836}{780} \times 1\,134,70 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots = 1\,216,17 \text{ mk/kk}$$

Rahastoitu eläke saavuttaa siis
alkuperäisen määränsä 1 160,71

mk/kk, josta TEL-osa on 892,86 mk/kk

ja LEL-osa on 267,85 mk/kk

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä 1.1. - 30.6. on

$$(1\,216,17 - 892,86 - 267,85) \text{ mk/kk} = 55,46 \text{ mk/kk}$$

Eläkkeen määrä 1.7. - 31.12.

$$\frac{866}{836} \times 1\,216,17 \text{ mk/kk} = 1\,259,81 \text{ mk/kk}$$

Rahastoidun eläkkeen TEL-osa on = 892,86 mk/kk

ja LEL-osa on = 267,85 mk/kk

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä 1.7. - 31.12. on

$$(1\,259,81 - 892,86 - 267,85) \text{ mk/kk} \dots\dots = 99,10 \text{ mk/kk}$$

Vuoden 1982 vastuunjakoon ilmoitettavat määrät ovat

Maksettu eläke 6 x 1 216,17 +	
6 x 1 259,81) mk	14 855,88 mk
josta	
TEL-eläkelaitoksen vastuulla on	
..... 12 x 892,86 mk	= 10 714,32 mk
ja Työeläkekassan vastuulla on	
..... 12 x 267,85 mk	= 3 214,20 mk
sekä hyvitetäviin eläkkeisiin E ^b	
ilmoitettava määrä on	
(6 x 55,46 + 6 x 99,10) mk	= 927,36 mk

Esimerkki 7. Tk/TEL (kahdesta rinnakkaisesta työsuhteesta)

Työntekijä, jolla ei ole alle 18-vuotiaita lapsia, oli ollut kahdessa rinnakkaisessa TEL-työsuhteessa, joista toinen päättyi 30.9.1980 (työsuhde vakuutettu eläkekassa A:ssa) ja toinen 31.12.1980 (työsuhde vakuutettu eläkesäätiö B:ssä). Kummankin työsuhteen kestäessä saatu sairaus aiheutti työkyvyttömyyden heinäkuussa 1981. Työkyvyttömyyseläkkeen, suurudeltaan 550,00 mk/kk, myönsi eläkesäätiö B 1.8.1981 alkaen. Yhteensovitus oli pienentänyt eläkettä. Yhteensovit-
tamaton eläke oli 630,00 mk/kk, josta eläkekassassa vakuutettuun työsuhteeseen perustuva eläke oli 340,00 mk/kk ja eläkesäätiössä vakuutettuun työsuhteeseen perustuva eläke 250,00 mk/kk. Lisäksi eläkesäätiö B:ssä oli työntekijälle vakuutettu aikaisempaan TEL-työsuhteeseen perustuva vapaakirja suuruudeltaan 40,00 mk/kk. Miten eläkelaitokset vastaavat eläkkeestä aiheutuneista kuluista?

Vuosi 1981

Eläkekassa A kustantaa	$\frac{340,00}{340,00 + 250,00} \times$	
550,00 mk/kk =		316,95 mk/kk
Eläkesäätiö B kustantaa	$\frac{250,00}{340,00 + 250,00} \times$	
550,00 mk/kk =		233,05 "
Eläkkeen alkumäärä eli rahastoitu osa ...		550,00 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa		0,00 mk/kk

Eläkekassa A kustantaa yhteensä (kuuluu E ^d -eläkkeisiin)	5 x 316,95 mk =	1 584,75 mk
Eläkesäätiö B kustantaa yhteensä		
5 x 233,05 mk	=	<u>1 165,25 "</u>
Maksettavat eläkkeet vuonna 1981 ...		2 750,00 mk
Vuoden 1981 tasauksen hyvitetävänä eläkkeenä E ^b ilmoitettu määrä		0,00 mk

Huomautus

Jos eläke alkaa tilivuoden loppupuolella, on eläkkeen rahastoitu määrä indeksin ennakolla korotettu määrä. Eläkekassa A ja eläkesäätiö B jakavat vastuun eläkkeensaajan aikaisemmasta vapaakirjasta, joka oli vakuutettu eläkesäätiö B:ssä yllä olevalla tavalla.

Vuosi 1982

Maksettava eläke 1.1. - 30.6.		
$\frac{836}{780} \times 550,00$ mk/kk	□	589,49 mk/kk
Rahastoitu osa		<u>550,00 "</u>
Yhteisesti kustannettava osa		39,49 mk/kk
Maksettava eläke 1.7. - 31.12.		
$\frac{866}{836} \times 589,49$ mk/kk.....	=	610,64 mk/kk
Rahastoitu osa		<u>550,00 "</u>
Yhteisesti kustannettava osa		60,64 mk/kk
Eläkekassa A kustantaa		
..... 12 x 316,95 mk =		3 803,40 mk
Eläkesäätiö B kustantaa		
..... 12 x 233,05 mk =		<u>2 796,60 "</u>
Eläkkeen rahastoidut osat yhteensä		6 600,00 mk

Vuoden 1982 tasaukseen hyvitetävänä eläkkeenä E ^b ilmoitettava määrä		
(6 x 39,49 + 6 x 60,64) mk	=	<u>600,78 mk</u>
Maksettavat eläkkeet vuonna 1982		7 200,78 mk

Esimerkki 8. Tk-TEL (osatyökyvyttömyyseläke muuttuu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi)

Työntekijälle (synt. 8.11.1934), jolla ei ole alle 18 vuotiaita lapsia, myönnettiin osatyökyvyttömyyseläke TEL-työsuhteen perusteella 1.5.1982 alkaen. Eläkkeeseen oikeuttavaksi huomioitiin myös tuleva eläkeikään asti laskettu palvelusaika. Eläkkeen alkaessa kuukausieläkkeen määrä oli 700,00 mk/kk. Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeeseen. Eläke muuttui 1.9.1982 alkaen täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä, johon yhteensovitus oli vaikuttanut oli 1 200,00 mk/kk.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettavat määrät vuonna 1982?

Aikavälillä 1.5.-30.6.1982 oli

Eläkkeen määrä	700,00 mk/kk
ja rahastoitu eläke oli	700,00 mk/kk

Eläke nousi indeksin ennakolla 1.7.1982 alkaen, jonka jälkeen eläkkeen määrä oli

$$\frac{866}{836} \times 700,00 \text{ mk/kk} = 725,12 \text{ mk/kk}$$

Aikavälillä 1.7.-30.8.1982 oli

Eläkkeen määrä	725,12 mk/kk
ja rahastoitu eläke oli	700,00 mk/kk

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä
(725,12 - 700,00) mk/kk = 25,12 mk/kk

Eläke muuttui täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi 1.9.1982 alkaen. Tällöin eläkkeen rahastoitu osa muuttuu samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu eläkkeen määrä muuttuu.

Eläkkeen määrä aikavälillä 1.9.-31.12.1982 oli
1 200,00 mk/kk ja eläkkeen rahastoitu osa oli

$$\frac{1\ 200,00}{725,12} \times 700,00 \text{ mk/kk} = 1\ 158,43 \text{ mk/kk}$$

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä oli
(1 200,00 - 1 158,04) mk/kk = 41,57 mk/kk

Vuoden 1982 tasaukseen hyvitettäviin eläkkeisiin E^b
ilmoitettava määrä on

$$(2 \times 25,02 + 4 \times 41,57) \text{ mk} = 216,32 \text{ mk}$$

Vuonna 1982 sisältyy maksettavaan eläkkeeseen
rahastoitua osaa yhteensä

$$(4 \times 700,00 + 4 \times 1\ 158,43) \text{ mk} = 7\ 433,72 \text{ mk}$$

Esimerkki 9. Perhe-eläke/TEL, LEL

Työntekijä, joka on syntynyt 20.2.1917, kuoli
23.8.1979. Hänen leskelleen ja yhdelle lapselleen
myönnettiin perhe-eläke 1.9.1979 alkaen. Eläkkeen
suuruus sen alkaessa on 1 125,00 mk/kk. Sekä TEL- että
LEL-eläkettä määrättäessä on luettu eläkkeeseen oikeut-
tavaksi edunjättäjän kuolinpäivän ja eläkeiän täyttä-
misen välinen ns. tuleva aika. TEL-eläkkeen alkumäärä
oli 830,25 mk/kk ja LEL-eläkkeen alkumäärä oli
294,75 mk/kk. 1.1.1982 alkaen maksetaan TEL-eläkettä
1 135,94 mk/kk ja LEL-eläkettä 403,27 mk/kk, yhteensä
1 539,21 mk/kk. Miten eläke kustannetaan vuonna 1982?

Edunjättäjä olisi täyttänyt eläkeiän 20.2.1982, joten
maaliskuun alusta perhe-eläke on kokonaan yhteisesti
kustannettavaa.

Maksavan TEL-laitoksen vastuulla on

$$2 \times 830,25 \text{ mk} = 1\ 660,50 \text{ mk ja}$$

Työeläkekassan vastuulla on

$$2 \times 294,75 \text{ mk} = 589,50 \text{ mk}$$

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on
 $2 \times (1\,539,21 - 1\,125,00) \text{ mk} + 4 \times 1\,539,21 \text{ mk} +$
 $6 \times \frac{866}{836} \times 1\,539,21 \text{ mk} = 16\,551,93 \text{ mk}.$

Esimerkki 10. Työttömyys-, perhe-eläke/TEL, YEL

Eläkekassa myönsi työntekijälle työttömyyseläkkeen 1.3.1982 alkaen. Eläkkeen suuruus sen alkaessa oli 830,00 mk/kk, johon sisältyi yrittäjätoimintaan perustuva YEL-vapaakirja ilman lapsikorotusta 30,00 mk/kk. TEL-eläkettä laskettaessa on huomioitu tuleva eläkeikään asti laskettu palvelusaika. Työntekijällä on 13.5.1965 syntynyt lapsi, josta saatu lapsikorotus 132,77 mk/kk, josta TEL 126,77 mk/kk ja YEL 6,00 mk/kk sisältyy jo edellä mainittuun kokonaiseläkkeeseen. Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeen määrään. Eläkkeensaaja (syntynyt 1920) kuolee 23.3.1982. Leskelle ja lapselle myönnetään 1.4.1982 alkaen perhe-eläke. Mikä osa näistä eläkkeistä aiheutuneista suorituksista on eläkelaitoksen itsensä kustannettavaa ja yhteisesti kustannettavaa?

TEL- ja LEL-työsuhteisiin ja yrittäjätoimintaan perustuvat työttömyyseläkkeet ovat hyvitetäviä eläkkeitä, joten eläkekassa ilmoittaa työttömyyseläkkeestä aiheutuneet kustannukset kokonaisuudessaan yhteisesti kustannettaviksi. TEL-osa $830,00 \text{ mk/kk} - 30,00 \text{ mk/kk} - 132,77 \text{ mk/kk} = 667,23 \text{ mk/kk}$ ja sitä vastaava osa lapsikorotuksesta $126,77 \text{ mk/kk}$ kuuluvat eläkkeisiin E^b sekä YEL-osa $6,00 \text{ mk/kk}$, johon sisältyy lapsikorotuksesta $6,00 \text{ mk/kk}$, kuuluu eläkkeisiin E^y.

Aikavälillä 1.3. -31.3.1982 on

eläkkeisiin E ^b kuuluva		
osa	667,23 mk/kk + 126,77 mk/kk =	794,00 mk/kk
eläkkeisiin E ^y kuuluva		
osa	30,00 mk/kk + 6,00 mk/kk =	36,00 "
rahastoitu osa		<u>0,00 "</u>
maksettava eläke		830,00 mk/kk

sekä aikavälillä 1.4. - 30.6.1982

rahastoitu osa	$\frac{3}{4} \times 667,23 \text{ mk/kk} =$	500,42 mk/kk
eläkkeisiin E ^y kuuluva		
osa	$\frac{3}{4} \times 30,00 \text{ mk/kk} =$	<u>22,50 "</u>
maksettava eläke		522,92 mk/kk

sekä aikavälillä 1.7. - 31.12.1982

rahastoitu osa	$\frac{3}{4} \times 667,23 \text{ mk/kk} =$	500,42 mk/kk
eläkkeisiin E ^b kuuluva osa		
$\frac{866}{836} \times 500,42 \text{ mk/kk} - 500,42 \text{ mk/kk} .. =$		17,96 "
eläkkeisiin E ^y kuuluva osa		
$\frac{866}{836} \times \frac{3}{4} \times 30,00 \text{ mk/kk}$		<u>23,31 "</u>
maksettava eläke		541,69 mk/kk

Vuonna 1982 ovat maksettavat eläkkeet

yhteensä 830,00 mk + 3 x 522,92 mk +
6 x 541,69 mk = 5 648,90 mk

josta

eläkekassan itsensä kustannettava
määrä 10 x 500,42 mk = 5 004,20 mk
hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä 794,00 mk + 6x17,96 mk = 901,76 mk
hyvitettäviin eläkkeisiin E^y ilmoitettava määrä 36,00 mk + 3x22,50 mk + 6x23,31 mk = 243,36 mk.

Esimerkki 11. Tk/TEL, TEL-lisäeläketurva

Työntekijä jolla ei ole alle 18-vuotiaita lapsia, tuli työkyvyttömäksi 2.1.1982. Hänelle myönnettiin 3.11.1982 eläkesäätiö A:sta työkyvyttömyyseläke 1.12.1982 alkaen suuruudeltaan 922,10 mk/kk. Viimeiseen työsuhteeseen perustuva TEL-perusturvaa vastaava työkyvyttömyyseläke, jossa myös tuleva eläkeikään asti laskettu palvelusaika oli otettu huomioon, oli 533,80 mk/kk sekä rekisteröityä TEL-lisäeläketurvaa vastaava eläke 245,90 mk/kk. Perusturvaa vastaava vakuutus oli eläkesäätiö A:ssa sekä lisäeläketurvaa vastaava vakuutus vakuutusyhtiö B:ssä, jonka ilmoituksen mukaan lisätyökyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa oli 156,80 mk/kk. Aikaisempaan työsuhteeseen perustuva eläkekassa C:ssä vakuutettu TEL-perusturvaa vastaava vapaakirja oli 86,70 mk/kk ja vakuutusyhtiö D:ssä vakuutettu TEL-lisäeläketurvaa vastaava vapaakirja 55,70 mk/kk. Vakuutusyhtiö D:ssä vakuutetun lisätyökyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa oli 40,70 mk/kk. Miten mainitut eläkelaitokset vastaavat työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista eläkekuluista vuonna 1982?

TEL-perusturvaa vastaava eläke		
.....	533,80 mk/kk + 86,70 mk/kk =	620,50 mk/kk
	vakuutusyhtiö B:ssä	245,90 "
TEL-lisäeläketurvaa		
vastaava eläke	vakuutusyhtiö D:ssä	<u>55,70 "</u>
Maksettava eläke		922,10 mk/kk.
Rahastoitu eläke;		
TEL-perusturva muunnettuna eläketapahtu-		
mahetken tasoon		
kustantaa eläkesäätiö A	$\frac{836}{866} \times 620,50$	= 599,00 mk/kk
TEL-lisäturva	kustantaa vak.yhtiö B	156,80 "
	kustantaa vak. yhtiö D	<u>40,70 "</u>
Rahastoitu eläke yhteensä		796,50 mk/kk

Yhteisesti kustannettava osa

$$922,10 \text{ mk/kk} - 796,50 \text{ mk/kk} = 125,60 \text{ mk/kk}$$

Kaikki TEL-LEL-eläkelaitokset kustantavat yhteisesti eläkesäätiö A:n ko. työkyvyttömyyseläkkeestä hyvitetäviin eläkkeisiin E^b vuodelta 1982 ilmoittaman määrän 125,60 mk.

Säätiö A perii joko Eläketurvakeskuksen välityksellä tai sen suostumuksella yhtiöltä B 156,80 mk ja yhtiöltä D 40,70 mk.

Esimerkki 12. Perhe-eläkkeen kertasuoritus/TEL, MYEL

Työntekijä (synt. 17.5.1922) kuoli 13.5.1981 jättäen jälkeensä 45-vuotiaan lesken ja 16-vuotiaan lapsen. Eläkesäätiö myönsi 1.6.1981 alkaen 12,50 mk/kk suuruisen eläkkeen, josta TEL-perusturvan mukainen eläke oli 10,00 mk/kk ja MYEL:n mukainen vapaakirja oli 2,50 mk/kk. TEL-eläkettä laskettaessa on otettu huomioon edunjättäjän kuolinpäivän ja hänen eläkeiän täyttämisen välinen ns. tuleva aika. Yhteensovitus ei ole pienentänyt eläkettä. Eläke maksetaan toukuusta 1982 alkaen kertasuorituksena. Sen suuruus on 1 790,06 mk (Eläketurvakeskuksen yleiskirje 6/81, lesken ikä 46 vuotta ja lapsen 17 vuotta), josta lesken osuus on 1 735,62 mk. Miten kertasuoritus jakautuu hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ja rahastoituu osaan sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettavaan osaan?

MYEL-vapaakirjan kertasuoritus on

$$\dots\dots\dots \frac{2,50}{12,50} \times 1\,790,06 \text{ mk} = \underline{358,01 \text{ mk}}$$

Tämä peritään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta.

Eläkkeen rahastoidun osan laskemiseksi lasketaan kertasuorituksen lesken TEL-osuus

$$\dots\dots\dots \frac{10,00}{12,50} \times 1\,735,62 \text{ mk} = 1\,388,50 \text{ mk}$$

Tämä on kerrottava edunjättäjän eläkeikään jäljellä olevaa aikaa, 65 v - 60 v = 5 v, vastaavalla kertoimella 0,32 ja saatuun tuloon on lisättävä lasten kertasuoritusosuus (vrt. yleiskirje 45/81)

1 790,06 mk - 358,01 mk - 1 388,50 mk = 43,55 mk,
ts.

$0.32 \times 1\,388,50 \text{ mk} + 43,55 \text{ mk} = 487,87 \text{ mk}$

Eläkkeen rahastoitu osa saadaan kertomalla edellä laskettu summa perhe-eläkkeen rahastoidun TEL-osan, ja koko perhe-eläkkeen TEL-osan suhteella. Perhe-eläkkeen rahastoitu TEL-osa on 10,00 mk/kk ja koko TEL-osa vuonna 1982 on

$\frac{836}{745} \times 10,00 \text{ mk/kk} = 11,22 \text{ mk/kk.}$

Rahastoitu osa on

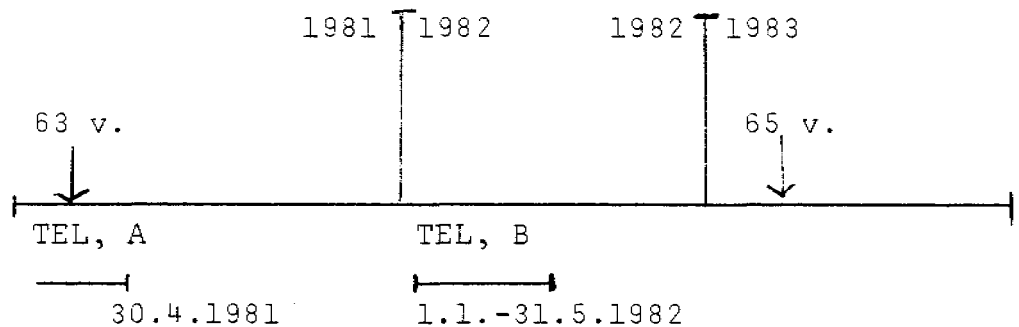
$\frac{10,00}{11,22} \times 487,87 \text{ mk} = \underline{434,82 \text{ mk}}$

Kertasuorituksen loppuosa 1 790,06 mk - 358,01 mk - 434,82 mk = 997,23 mk kuuluu hyvitetäviin eläkkeisiin E^b.

Esimerkki 13. Tk/TEL 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen

Työntekijälle (synt. 15.3.1918) myönnettiin työkyvyttömyyseläke 1.6.1982 alkaen suuruudeltaan 2 000,00 mk/kk. Hänen eläkkeensä perustuu työsuhteeseen (1.5.1948 - 30.4.1981), joka on ollut vakuutettuna eläkesäätiö A:ssa ja jonka perusteella myös tuleva eläkeikään asti laskettu palvelusaika luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi. Lisäksi hänellä on ollut työsuhde (1.1.1982 - 31.5.1982), joka on vakuutettu eläkesäätiö B:ssä. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa

vuonna 1982 ja minkä eläkelaitoksen vastuulla se on?

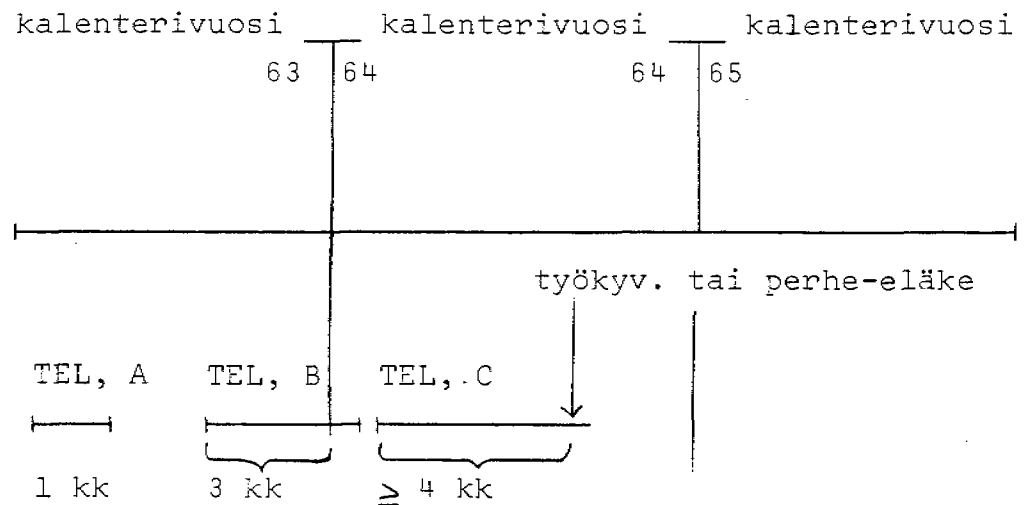

Eläkkeen rahastoitu osa on eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä ilman lapsikorotusta. Koska työntekijällä ei ole alaikäisiä lapsia, on koko eläke rahastoitua osaa eli 2 000,00 mk/kk. Tämä vastaa eläkkeen alkamishetken indeksitasoa, vaikka eläkesäätiö A:ssa vakuutettu työsuhde on päättynyt vuonna 1981.

Vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta kuuluu eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti sille eläkelaitokselle, jonka toimintapiiriin työntekijä on viimeksi kuulunut ennen eläketapahtuman sattumista 63 vuoden iän täyttämivuonna tai sen jälkeen yhdenjaksoisesti jatkuneen vähintään neljä kuukautta kestäneen työsuhteen perusteella. Vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta kuuluu siis eläkesäätiö B:lle.

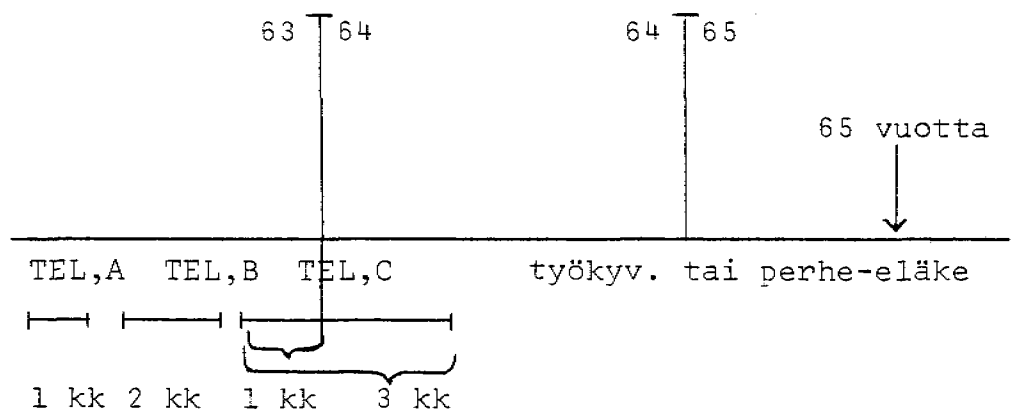
Jos vakuutetulla ei olisi ollut eläkesäätiö B:ssä vakuutettua työsuhdetta, olisi eläke ja sen rahastoitu osa ollut sama ja vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta olisi kuulunut eläkesäätiö A:lle.

Esimerkki 14. Tk- tai perhe-eläke 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen

Työkyvyttömyyseläkkeestä (perhe-eläkkeestä, jos edunjättäjä on alle eläkeiän) vastaa työsuhteen C vakuuttanut eläkelaitos. Tuleva aika liittyy työsuhteeseen A.

Esimerkki 15. Tk- tai perhe-eläke 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen

Työkyvyttömyyseläkkeestä (perhe-eläkkeestä) vastaavat TEL-LEL-eläkelaitokset yhteisesti koska ei ole yli neljän kuukauden työsuhdetta. Tuleva aika liittyy työsuhteeseen A.

LEL:n osalta Työeläkekassa vastaa yksin myös työntekijän 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen sattuneeseen eläketapahtumaan perustuvasta työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty LEL 7 §:n 1 momenttia soveltaen. Mikäli työntekijälle on myönnetty eläke sekä LEL 7 §:n 1 momentin että TEL 6 §:n 3 momentin perusteella, vastaa LEL-eläkkeestä Työeläkekassa, TEL-eläkkeestä joko yksin viimeinen eläkelaitos, jonka piiriin työntekijä on vähintään neljä kuukautta kestäneen työsuhteen perusteella kuulunut tai eläkelaitokset yhteisesti, kuten edellä on selostettu.

Sairausvakuutuslain ja työeläkelakien 1.1.1982 alkaen voimaantulleiden muutosten vaikutus vastuunjakoon

Lainmuutoksista on annettu soveltamisohjeita Eläketurvakeskuksen yleiskirjeessä 33/81. TEL:n voimaantulosäännösten mukaan lainmuutosta ei sovelleta aikaisemmin myönnettyyn työkyvyttömyyseläkkeeseen, joka keskeytyksettä jatkuu 1.1.1982 jälkeen. Mikäli työkyvyttömyyseläkepäättös on annettu viimeistään 15.12.1981 sovelletaan vanhoja säännöksiä. Myös sellaiseen eläkkeeseen, joka on alkanut 1.1.1982.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke myönnetään pääsääntöisesti vasta ensisijaisuusajan jälkeen. Tällöin saadaan eläkkeen rahastoitu osa muuttamalla TEL-indeksillä ilman lapsikorotusta laskettua TEL-, LEL-eläkettä työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun.

Jos eläkelaitos saa sairausvakuutusrahastolta eläkkeensaajalle maksettua työkyvyttömyyseläkettä vastaavaa sairauspäivärahaa, tämä merkitään eläkkeen vähennykseksi. Jos eläkelaitoksen saama päiväraha on pienempi kuin maksettu työkyvyttömyyseläke, vähennetään

eläkkeen TEL-, LEL-, YEL- ja MYEL-osat samassa suhteessa ja vähennys katsotaan ensisijaisesti kohdistuvan eläkettä maksavan tai määrätyn toisen eläkelaitoksen vastuulle.

Siltä osin kuin työkyvyttömyyseläke on ensisijainen, se merkitään kokonaisuudessaan eläkelomakkeelle, vaikka osa eläkkeestä on suoritettu sairausvakuutusrahastolle eikä eläkkeensaajalle.

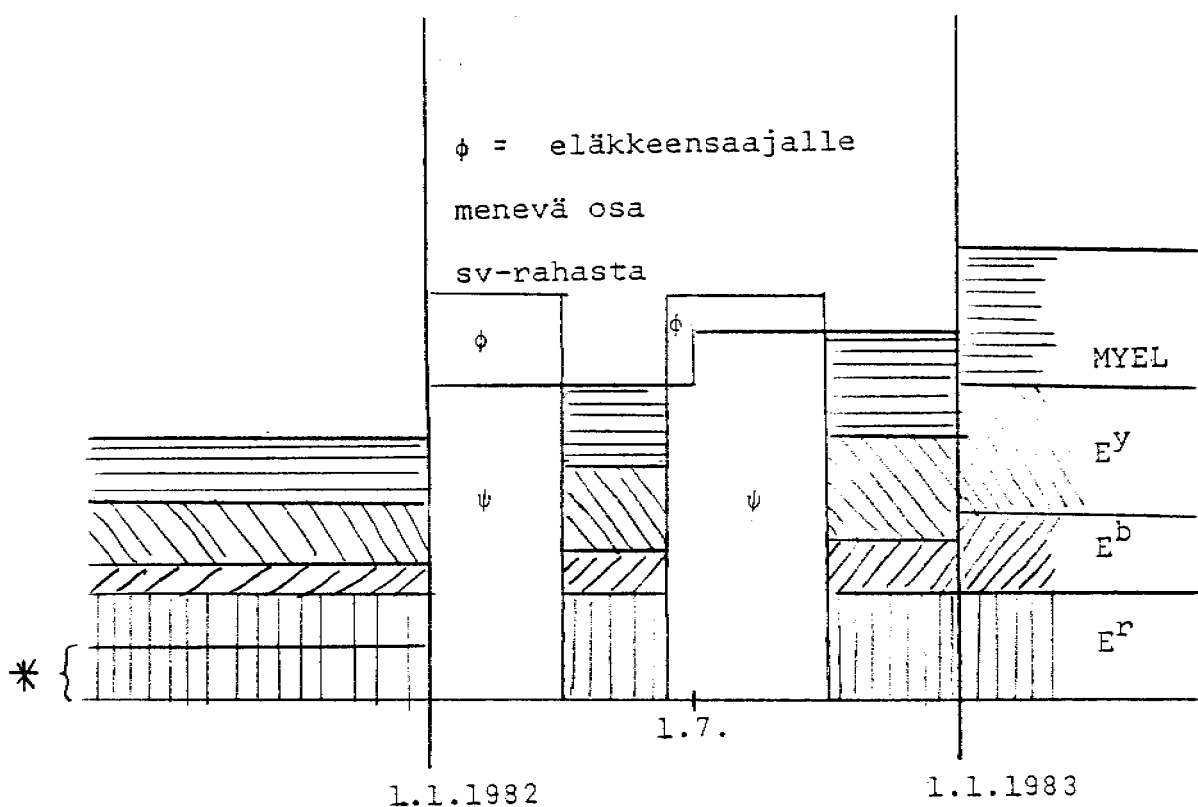
Merkitään seuraavassa

E^y	=	yhteisesti kustannettava YEL-eläke
MYEL	=	MYEL-eläke
E^b	=	Yhteisesti kustannettava TEL-, LEL-eläke
Sv-raha	▣	sairauspäiväraha

Esimerkki 16.

Tk-eläke. Päätös annettu ennen 16.12.1981, maksussa 1.1.1982 ja ensisijaisuusaikaa jäljellä vuonna 1982

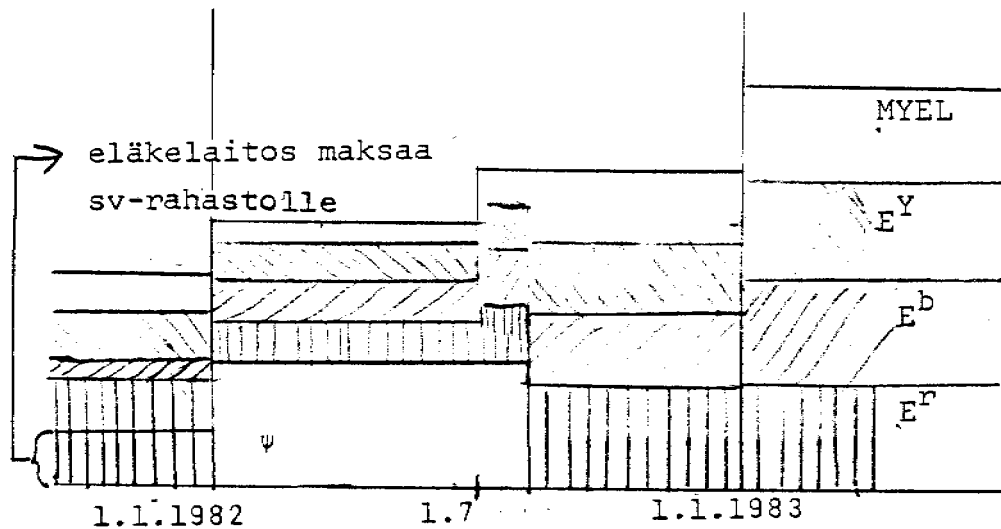
a. sv-raha > eläke

* = Eläkelaitos maksaa sv-rahastolle. Vuoden 1981 osalta eläkelomakkeelle merkitään koko eläke. Lisäksi merkitään kohtaan F 3 tilivuonna maksettu määrä sv-rahastolle.

ψ = eläkelaitokselle menevä osa sv-rahasta. Tämä kirjataan eläkkeen vähennykseksi. Sitä ei siis tule merkitä eläkelomakkeeseen.

b. sv-raha \leftarrow eläke

ψ = eläkelaitokselle menevä osa sv-rahasta. Eläkelaitos kirjaa tämän eläkemenon vähennykseksi siten, että TEL:n peruseläketurva LEL:n, YEL:n peruseläketurva ja MYEL:n peruseläketurva vähenee samassa suhteessa. Vähennys kohdistuu ensisijaisesti eläkettä maksavan tai määrätyn toisen eläkelaitoksen vastuulla olevaan osaan.

Esimerkki 17. Päätös jälkeen 15.12.1982 ja täysitehoinen tk-eläke alkanut vuonna 1981

a. sv-raha > eläke

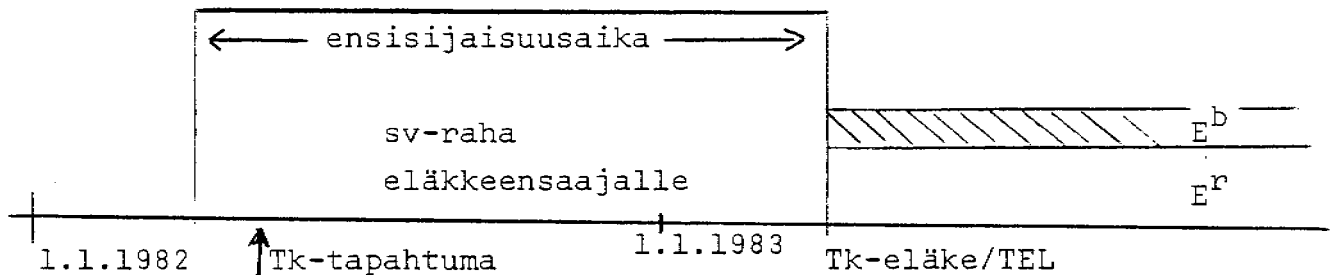
Vastuunjako kuten esimerkissä 16.a. Eläkettä ei makseta siltä ajalta, jolta henkilö saa sv-rahaa.

b. sv-raha < eläke

Vastuunjako kuten esimerkissä 16.b. Siltä ajalta, jolta henkilö saa sv-rahaa, eläkkeenä maksetaan vain sv-rahaman ylittävä osa.

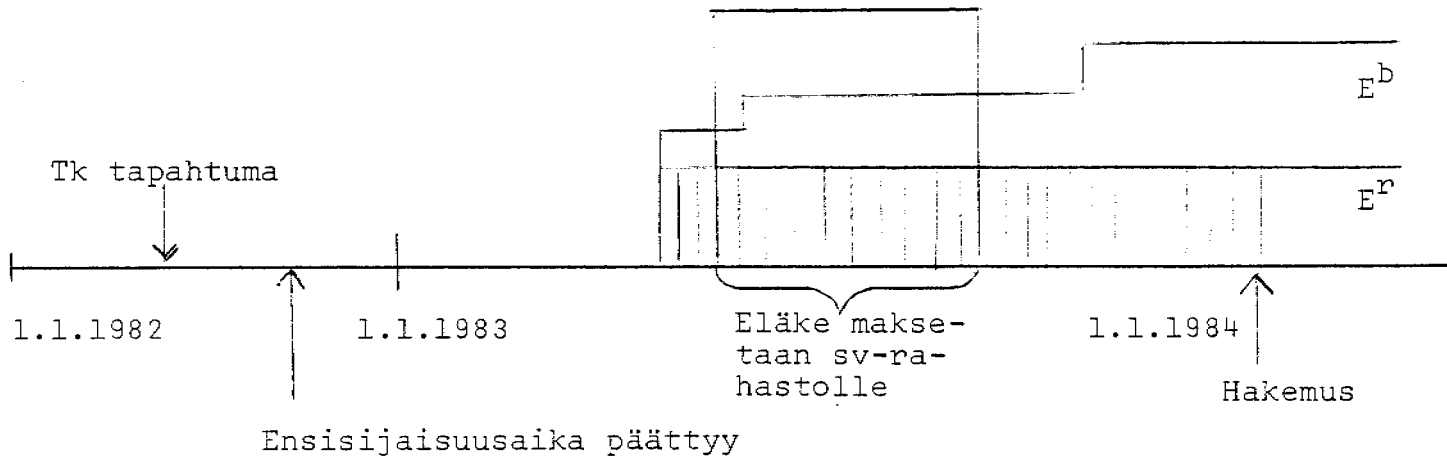
Tk-tapahtuma sattunut 1.1.1982 tai myöhemmin

Esimerkki 18. Sv-raha > eläke

Täysitehoinen tk-eläke suoritetaan pääsääntöisesti vasta ensisijaisuusajan päätyttyä. Eläkkeen rahoitettu osa saadaan muuttamalla ilman lapsikorotusta lasketun eläkkeen määrä TEL-indeksillä työkyvyttömyyseläketapahtumahetkeä seuraavan kuun alkuun.

Esimerkki 19. TEL 4 d § 4 mom. mukaisesti myönnetty täysitehoinen tk-eläke

Ensisijaisuusajan jälkeen on työeläke sv-rahaan nähden ensisijainen. Jos tällaiselta ajalta on maksettu sv-rahaa, niin eläkelaitos maksaa vastaavan eläkkeen sv-rahastolle.

Perhe-eläke

Mikäli työkyvyttömäksi todettu henkilö kuolee ensisijaisuusaikana, perhe-eläke alkaa kuolemaa seuraavan kuukauden alusta. Perhe-eläke lasketaan ja yhteensovitetaan kuolemaa seuraavan kuukauden alun tasossa. Perhe-eläkkeen rahastoitu osa saadaan muuttamalla TEL-indeksillä näin laskettu perhe-eläke työkyvyttömyyshetkeä seuraavan kuukauden alkuun.

Pohjoismaiden sosiaaliturvasopimus

Esimerkki 20. Työntekijälle (synt. 7.10.1943) on myönnetty työkyvyttömyyseläke 1.2.1982 sattuneen eläketapahtuman perusteella. Eläkkeen perusteena on huomioitu tuleva aika sekä Suomesta että Ruotsista. Tulevan ajan eläke maksetaan Suomesta, koska se on suurempi. Eläke perustuu TEL-työsuhteeseen ja maksetaan 1.2.1983 alkaen, jolloin eläkkeen määrä on 2 000,00 mk/kk. Ruotsista maksettavassa eläkkeessä tapahtuu muutos 1.4.1983 alkaen, jonka jälkeen Ruotsista maksettava eläke on suurempi. Suomesta maksetaan 1.4.1983 alkaen TEL-vapaakirjaeläkettä 1 500,00 mk/kk. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa 1.2.1983 ja 1.4.1983 alkaen?

Eläkkeen rahastoitu osa 1.2.1983 on eläkkeen määrä muunnettuna TEL-indeksillä vastaamaan eläketapahtuman tasoa.

$$\text{Siis } \frac{836}{915} \times 2\,000,00 \text{ mk/kk} = 1\,827,32 \text{ mk/kk}$$

Eläkkeessä on 1.4.1983 rahastoitua osaa eläkkeen alkaessa olleeseen rahastoituun osaan saakka enintään kuitenkin maksettavan eläkkeen määrään asti. Eläke on siis kokonaan rahastoitua osaa 1.4.1983 alkaen. Tämä nousee TEL-indeksillä kunnes se ylittää alkuperäisen rahastoidun osan.

Esimerkki 21. Työntekijälle (synt. 3.5.1955) on myönnetty työkyvyttömyyseläke 1.1.1982 sattuneen eläketapahtuman perusteella. Eläkkeen perusteena on huomioitu tuleva aika sekä Ruotsista että Suomesta. Suomesta maksetaan vapaakirjaeläke, koska Ruotsista maksettava eläke on suurempi. Eläke perustuu TEL-työsuhteeseen ja maksetaan 1.1.1983 alkaen, jolloin sen määrä on 1 000,00 mk/kk. Eläkkeessä tapahtuneen muutoksen johdosta

on Suomesta maksettava eläke suurempi 1.5.1983 alkaen, josta lähtien Suomesta maksetaan tulevan ajan eläke 2 500,00 mk/kk. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa 1.1.1983 ja 1.5.1983 alkaen?

Eläkkeen rahastoitu osa 1.1.1983 on eläkkeen määrä muunnettuna TEL-indeksillä vastaamaan eläketapahtuman tasoa.

$$\text{Siis } \frac{836}{915} \times 1\,000,00 \text{ mk/kk} = 913,66 \text{ mk/kk}$$

Tämä rahastoitu osa ei muutu, vaikka eläkkeen taso muuttuu vapaakirjaeläkkeen tasosta täysitehoisen eläkkeen tasoiseksi.

REKISTERIOTE
Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteristä
REGISTERUTDRAG ur Pensionskydds-
centralens register över arbetsförhållanden

Otteen pyytäneet
 eläkelaitos
 Pensionsanstalt som
 begärt utdraget

Tiedustelu
 no
 Förfrågan
 nr

Otteen
 antamis-
 Datum för
 utdraget

Eläketurvakeskuksen
 merkintöjä
 Pensionskyddscentralens
 anteckningar

Sivul
 no
 Sid.
 nr

10

100282

1

Henkilötunnus Personbeteckning	Sukunimi ja etunimet - Släktnamn och förnamnen	Edellinen sukunimi - Föregående släktnamn	Syntymäkuunta - Födelsekommun	Kuolinpäivä Dödsdatum								
070822-522X	KUITTINEN KAIJA GABRIELA	KOIKKALA	HEINÄVESI									
Eläkejärjestely no LEL-viite Pensionsanordning nr KAPL-nävisning	Työnantajan nimi/Huomautuksia Arbetsgivarens namn/Anmärkningar	Alkamis- päivämäärä Begynnelse- datum	Päättymis- päivämäärä LEL-palkan maksukuukausi Slutdatum KAPL-löne- bet.månad	Indeksi- luku Index- tal	Eläkepalkka/kk LEL-ansio Pensionslön/mån KAPL-lön	Ansaittu eläke/kk Intjänad pension/mån	Rahastoitu eläke/kk Fonderad pension/mån	Föränsnings- klass	Eläke- laitos Pensions- anstalt	Eläke- kk:t Pensions- månader	Eläkeikä Dödsålder	Erityispiirteitä Specialuppgift
58-0123	KONTTORIKESKUS OY	1 010871	300882	5	330877	87410	10000	E	58	133	60	
TEL-PERUSTURVAN VAPAAKIRJAT YHTEENSÄ/INDEKSI 836: ELÄKET. JÄLK. 06.75: ANSAITTU ELÄKE-E 874,10	KORKEIN PALKKA 3306,77-TEI 5 A 2 MOM. AIKA 301 KK				ANS. ELÄKE 28 ANS. ELÄKE 29	% 65050 % 67373		M M				
LEL-ANSIOT VUODELTA 1964 RAKENNUSALA		4		53	895981 1400000			A A	90			
LEL-ANSIOT VUODELTA 1965 RAKENNUSALA		5		52	600000 600000			A A	90			
LEL-ANSIOT VUODELTA 1966 RAKENNUSALA		3		53	400000 400000			A A	90			
LEL-ANSAITTU ELÄKE MK/KK, JOS LEL-ELÄKEPROSENTTI ON 1,5% + INDEKSI 836: 158,38 VALTION OSUUS 0,00 LEL-RAHASTOITU ELÄKE MK/KK: MATEK 0,00 METEK 0,00 RATEK 20,00 SATEK 0,00 YHTEENSÄ 20,00												
ELÄKET. ENNEN 07.75: TÄYSI EL. 336/302 OSAEL. 252/302 ELÄKET. JÄLK. 06.75: TÄYSI EL. 432/302 OSAEL. 252,12/302												
LOPPU												LIITE 3

Selityksiä kääntöpuolella - Förklaringar på framsidan

KH

SELVYKSKIA REKISTERIOTTEeseen

Rekisterioteen tiedot ovat sen mukaiset kuin eläkelaitokset ja työttömyyskassat ovat ne ilmoittaneet Eläkelurvaakuskalle.

Jaksen tunnus ilmoittaa, onko kysymyksessä työsuhde, yrittäjäjakso, työkyyttömyys- tai työttömyysaika, vaiko näiden yhdistelmä.

- 1 tai 6 = tieto liittyy puhtaaseen työsuhteeseen tai yrittäjäjaksoon
- 2 tai 7 = tieto liittyy puhtaaseen työkyyttömyys-, työttömyys- tai sukupolvenvaihdoseläkeläisjaksoon
- 3 tai 8 = tieto liittyy aikaan, johon sisältyy sekä työsuhde että työkyyttömyyseläkeläisjakso tai sekä yrittäjäjakso että työkyyttömyyseläkeläisjakso.
- 4 = tieto liittyy valtionapulaikoksen TEL-työsuhteeseen
- 6 = tieto liittyy luottamustormikaan

LEL-kk:t ilmoittaa niiden kuukausien lukumäärän, jona LEL-ansioita ko. vuonna on saatu.

Päättymistunnus/LEL-työnimike: Päättymistunnus on ilmoitettu työsuhtekorin täyttämishojien mukaisesti. LEL-työnimikkeeksi on merkitty LEA 5 § 2 mom. mukainen työnimike silloin, kun vuoden LEL-ansiot on ilmoitettu yhteissummana.

Eläkepaikka/LEL-ansio: Eläkepaikaksi on LEL-työkyyttömyys- ja työttömyystapauksissa sarakkeeseen merkitty eläkkeen perusteena ollut keskimääräinen kuukausipalkka (vrt. LEL 7 §). Merkityistä LEL-ansioista ei voi suoraaan päätellä, että ne olisivat eläkkeeseen oikeuttavia (vrt. esim. LEL 5 § 1 ja 3 mom.).

Ansaistu eläke ilmoittaa vapaakirjalakkeen määrän lasketuna vastaamaan 65 vuoden eläkekäää.

Huom. Mahdollisen rinnakkaisen eläkeajan vaikutus vapaakirjaan on tarkistettava (vrt. esim. TEL 6 § 1 mom.). LEL-tilitysten osalta ei tähän sarakkeeseen toistaiseksi merkittä mitään.

Rahastoitu eläke ilmoittaa TEL:n, YEL:n, MYEL:n ja LEL-työkyyttömyys- ja työttömyyskassojen osalta vapaakirjan sen osan, joka on sarakkeessa "Eläkelaitos" ilmoitetun eläkelaitoksen itse kustannettava.

Etuusajaj

- A = perusturvan ansaittu eläke 1 %:n karttumista tai LEL:n, YEL:n ja MYEL:n vanhojen ikäluokkien osalta 16-22 %:n tasoa vastaavana
- E = perusturvan ansaittu eläke 1,5 %:n karttumista tai LEL:n, YEL:n ja MYEL:n vanhojen ikäluokkien osalta 33 %:n tasoa vastaavana
- B = rekisteröity oma lisäeläke
- C = rekisteröity perheen lisäeläke sen suuruusena, kuin se maksettaisiin kolmelle edunsaajalle
- D = rekisteröity haudausavustus
- M = peruseläkkeen määrä 26 tai 27 %:n vähimmäistasoa vastaavana
- Z = peruseläkkeen määrä 33 tai 35 %:n vähimmäistasoa vastaavana

Eläkekaudet ilmoittaa TEL:n, YEL:n, MYEL:n ja LEL-työkyyttömyys- ja työttömyystapauksen osalta eläkkeeseen oikeuttavan ajan.

Erityistieto

- 91 = työntekijä on sisällyttänyt itsensä eläketurvaan vanhuus- ja työkyyttömyyseläkkeen osalla
- 81 = vanhuus- työkyyttömyys- ja perhe-eläkkeen osalla
- 71 = vain perhe-eläkkeen osalla
- 92 = työntekijä on vapaaehtoisesti liitetty eläketurvan piiriin TEL 11 §:n 1 mom. perusteella
- LA = leskellä ei ole oikeutta rekisteröityyn perheen lisäeläkkeeseen

FÖRKLARINGAR TILL REGISTERUTDRAGET

Uppgifterna i registerutdraget överensstämmer med de, som pensionsmyndigheterna och arbetslöshetskassorna anmält till Pensionsmyndigheten.

Periodens kod anger huruvida det är fråga om ett arbetsförhållande, en företagarperiod, en invaliditetsperiod eller en arbetslöshetsperiod eller en kombination av dessa.

- 1 eller 6 = uppgiften hänför sig till ett rent arbetsförhållande eller en ren företagarperiod
- 2 eller 7 = uppgiften hänför sig till en ren invalid-, arbetslöshets- eller generationsvåringspensionsperiod
- 3 eller 8 = uppgiften hänför sig till en period med både arbetsförhållande och invalidpension eller med både företagarverksamhet och invalidpension
- 4 = uppgiften hänför sig till ett APL-arbetsförhållande vid statsunderstödd institution
- 5 = uppgiften hänför sig till en företagarperiod

Med KAPL-mån. avses antalet sådana månader under vilka KAPL-lönfrågvärande är erhållits.

Kod för upphörande/KAPL-arbetsbeteckningen: Koden för upphörande har angivits enligt anvisningarna för ifyllande av arbetsförhållandekortet. Såsom KAPL-arbetsbeteckning har angivits beteckningen enligt 5 § 2 mom. KAPL i så fall, att KAPL-förtjänsterna uppgivits som ett totalbelopp.

Pensionslön/KAPL-lön: Såsom pensionslön har i KAPL-invaliditets- och arbetslöshetsfall i kolumnen antecknats den pensionsgrundande månadslönen i medeltal (jfr KAPL 7 §). Man kan inte utgå från att alla antecknade KAPL-förtjänster skulle berättiga till pension (jfr. t. ex. KAPL 5 § 1 och 3 mom.).

Injämnad pension anger fribevispensions belopp, svarande mot pensionsåtkomst 65 år.

Obs: Inverkan av eventuellt parallell pensionsutbid på fribevet bör kontrolleras (jfr. t. ex. APL 6 § 1 mom.). För KAPL-redovisningarnas del antecknas inget i denna kolumn tillsvidare.

Fonderad pension anger för APL:s, FöPL:s, LFöPL:s och KAPL-invaliditets- och arbetslöshetsperiodernas del den del av fribevet, som skall betecknas av den i kolumnen "Pensionsanstalt" uppgivna pensionsanstalten själv.

Förmanstag

- A = injämnad pension i grundskyddet med en tillväxt om 1 % eller för KAPL:s, FöPL:s och LFöPL:s äldre åldersklassers del enligt 16-22 %:s nivå
- E = injämnad pension i grundskyddet med en tillväxt om 1,5 % eller för KAPL:s, FöPL:s och LFöPL:s äldre åldersklassers del enligt 33 %:s nivå
- B = registrerad egen tilläggs pension
- C = registrerad familjetilläggs pension motsvarande beloppet för tre förmanstagar
- D = registrerat begravningsbidrag
- M = grundpensionens belopp motsvarande miniminivån om 25 eller 27 %
- Z = grundpensionens belopp motsvarande miniminivån om 33 eller 35 %

Pensionsmånader anger för APL:s, FöPL:s, LFöPL:s och KAPL-invaliditets- och arbetslöshetsperiodernas del den till pension berättigande tjänstgöringstiden.

Specialuppgift

- 91 = arbetsgivaren har innefattat sig själv i pensionskyddet för ålders- och invalidpensionsdel
- 81 = för ålders-, invalid- och familjepensionens del
- 71 = enbart för familjepensionens del
- 92 = arbetsgivaren har frivilligt anslutits till pensionskyddet på grund av 11 § 1 mom. APL
- LA = änka har ej rätt till registrerad familjetilläggs pension